

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

**ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΠΟΛΥ ΚΑΛΗΣ ΓΝΩΣΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ**

Θέμα: ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ημερομηνία: 22 Νοεμβρίου 2012

Διάρκεια: 2 ώρες και 30΄

**ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) ΣΕΛΙΔΕΣ
ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΑ ΔΟΘΟΥΝ ΣΤΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ**

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΈΚΘΕΣΗ ΙΔΕΩΝ

(Μονάδες 50)

Να αναπτύξετε ένα από τα πιο κάτω θέματα (450-500 λέξεις):

1. Μια από τις αρετές που απαιτείται να χαρακτηρίζει το σύγχρονο Ευρωπαίο πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η ανεκτικότητα.

Αφού παρουσιάσετε τις απόψεις σας για την πιο πάνω θέση, να αναφέρετε συγκεκριμένες περιπτώσεις για τις οποίες θα πρέπει ιδιαίτερα να επιδεικνύεται ανεκτικότητα και να εισηγηθείτε τρόπους καλλιέργειας αυτής της αρετής.

2. Τον τελευταίο καιρό πληθαίνουν τα περιστατικά νεανικής παραβατικότητας.

Να αναπτύξετε τις κυριότερες αιτίες που οδηγούν τους νέους στη βία και την παραβατικότητα και να εισηγηθείτε τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε να μετριαστεί το πρόβλημα.

3. Η τεχνολογία και το φυσικό περιβάλλον είναι έννοιες αλληλένδετες.

Να αναπτύξετε το ρόλο της τεχνολογικής εξέλιξης στην προστασία αλλά και την καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος.

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ (Μονάδες 30)

Να διαβάσετε με προσοχή το πιο κάτω κείμενο και να απαντήσετε ΣΕ ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Είναι δραματικές οι ημέρες που κυλούν στη χώρα μας για όλους· τόσο για τους πολλούς που είναι φτωχοί, φτωχεύσαντες, άνεργοι και απέλπιδες όσο και για τους λίγους, εκείνους που πιστεύουν ότι δεν επηρεάζονται από την κρίση, ότι θα

πλουτίσουν πάνω σε μια καμένη γη και δεν **αντιλαμβάνονται** το μέλλον τους σε μια κοινωνία που δυστυχεί. Γι' αυτούς αξίζει η υπενθύμιση της σχετικής **ρήσης** του Θουκυδίδη μήπως ευαισθητοποιηθούν. Διότι «αν η πόλη έχει καλώς στο σύνολό της ωφελεί περισσότερο τους πολίτες παρά αν ευτυχεί μεν ο καθένας χωριστά και η πόλη κλονίζεται στο σύνολό της· διότι ο άνθρωπος κι αν ευτυχεί ατομικά, παρ' όλα αυτά καταστρέφεται μαζί με την πατρίδα του αν αυτή καταστραφεί».

Αυτό το ιστορικό-φιλοσοφικό πλαίσιο είναι η βάση της αναγκαιότητας της αλληλεγγύης των ανθρώπων, της εθελοντικής κουλτούρας, της αλtruιστικής συμπεριφοράς, η οποία έχει και βιολογικές-εξελικτικές ρίζες, καθώς και σε άλλα είδη όχι μόνο οι γονείς αλλά και ομάδες ατόμων παρεμβαίνουν για να προστατέψουν τα αδύναμα άτομα του είδους τους. Γιατί, όμως, στον άνθρωπο ανθεί ο ατομικισμός, ενώ μαραίνεται εύκολα η καθηκοντολογική ηθική, η προσφορά προς τον αδύναμο, προς το κοινωνικό σύνολο; Ο άνθρωπος έχει την ικανότητα της συνειδητής, ελεύθερης επιλογής ανάμεσα σε διαφορετικούς τρόπους δράσης, αλλά η κρίση που βιώνουμε είναι πρωτίστως αξιακή, κορυφαίο σύμπτωμα του ελλείμματος γενικής παιδείας, με αποτέλεσμα η ηθική αυτή χωρίς την ανάλογη παιδεία να μην είναι ευδαιμονική και να αποφεύγεται.

Γι' αυτό είναι πολλοί εκείνοι οι «πατριώτες», παλαιόπλουτοι και νεόπλουτοι, που δεν συμβάλλουν καθόλου στο να μην καταστραφεί η «πόλη», η χώρα μας. Αυτοί πράττουν το αντίθετο, αισχροκερδοσκοπούν, φοροδιαφεύγοντας και εξάγοντας τον πλούτο τους. Πού είναι όμως και η Πολιτεία, που θα πρέπει να υψώσει τη σημαία της αλληλεγγύης, της εθελοντικής συμβολής, αλλά και της οργανωτικής διάστασής τους για τη συστηματική βοήθεια των αδυνάμων.

Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η ελληνική κοινωνία, υπό την πίεση της κρίσης, **έχει μεταλλαχτεί**, με την εγωιστική απανθρωπιά των λίγων να κυριαρχεί πάνω σε πανάρχαιες και διαχρονικές αξίες που ενταφιάζονται καθημερινά. Οι νησίδες εθελοντικής προσφοράς και αλληλεγγύης που εμφανίζονται από ευαισθητοποιημένους ανθρώπους και θεσμούς (λ.χ. Εκκλησία, σχετικές οργανώσεις) είναι άξιες θερμών συγχαρητηρίων, άξιες προς μίμηση και **αναμφίβολα** πρέπει να **διευρυνθούν**, αλλά δεν αρκούν να σώσουν την κατάσταση.

Διότι ποιος άνθρωπος μπορεί να αποδεχθεί το γεγονός ότι πολλά παιδιά του σχολείου προσέρχονται νηστικά και ζαλίζονται ή λιποθυμούν από την πείνα; Πού είναι η αλληλεγγύη των χορτάτων; Ολόκληρες οικογένειες φυτοζωούν. Πού είναι η ελπίδα; Πού είναι οι κροίσοι «πατριώτες» να βοηθήσουν; Νέοι με υπερπροσόντα δεν έχουν καμία δυνατότητα επαγγελματικής αποκατάστασης και μας αποχαιρετούν, όσοι μπορούν, για άλλες πατρίδες φτωχαίνοντας το ανθρώπινο δυναμικό μας. Πού είναι η χελώνια ανάπτυξη και γιατί δεν αρχίζει επιτέλους; Οι φοροφυγάδες σε ορισμένες περιοχές αγγίζουν το 100%. Τι κάνει η Πολιτεία; Διάγνωση μόνο; Ακούστηκε από επίσημα χείλη ότι η χώρα χάνει περί τα 40 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως από τη φοροδιαφυγή και τη **διαφθορά**. Αλλά η εύκολη λύση είναι οι **περικοπές** μισθών, συντάξεων, εργασιακού κόστους και συνακόλουθα η άγρια «περικοπή» της αξιοπρέπειας του κάθε Έλληνα εργαζόμενου. Τυχαίο;

Γιατί όλα αυτά; Ποιος θα μας εξηγήσει προτού εξαντληθεί και το τελευταίο ίχνος **αξιοπρέπειας** του καταπιεζόμενου Έλληνα; Επί του παρόντος δεν πρέπει να υποχωρήσει – αντίθετα πρέπει να **ενταθεί** – η προσπάθεια υγιούς συμμετοχής, κάθε ευαισθητοποιημένου, στην κοινωνική ισορροπία· για να μη γίνει χασομική. Διότι

Στ. Ν. Αλαχιώτη, Εφημερίδα "Το Βήμα", (διασκευή)

5. Να γράψετε τον **τύπο** που ζητείται (στο ίδιο γένος):

α) (της σχετικής) ρήσης: γενική πληθυντικού

β) ανιδιοτελούς (προσφοράς): αιτιατική πληθυντικού

(Μονάδες 2)

6. Στις πιο κάτω προτάσεις **να επιλέξετε** και **να σημειώσετε** στο τετράδιό σας τη σωστή λέξη της παρένθεσης.

α) Η κατάσταση όλων (όσων, όσοι) εμπλέκονται στο δυστύχημα ήταν δραματική.

β) Οι υποχρεώσεις του ως (οικογενειάρχη, οικογενειάρχης) τον εμπόδιζαν στην επαγγελματική του ανέλιξη.

γ) Οι πρόγονοί μας μάς (κληροδότησαν, κληρονόμησαν) ένα πολιτισμό απaráμιλλο.

δ) Οι άνθρωποι (όπου, που) μας περίμεναν μας οδήγησαν στο εσωτερικό του κτηρίου.

(Μονάδες 4)

7. Να αντικαταστήσετε καθεμιά από τις πιο κάτω υπογραμμισμένες φράσεις με άλλες λέξεις ή φράσεις έτσι ώστε να μην αλλάξει η σημασία τους.

α) **Εκ παραδρομής** δεν έστειλαν τα στοιχεία των υποψηφίων έγκαιρα.

β) Δεν έγραψε καλά στις εξετάσεις και **το φέρει βαρέως**.

(Μονάδες 2)

© Copyright 2012 – Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση με οποιοδήποτε μέσο όλου ή μέρους του περιεχομένου χωρίς τη συγκατάθεση του εκδότη.